

Združenie domových samospráv (Výruby)

Od: Združenie domových samospráv (Výruby) <vyruby@samospravydomov.org>
Odoslané: utorok, 2. apríla 2024 23:07
Komu: podatelna@petrzalka.sk
Predmet: 1532/2022/08-RZ/15132/DK (VÝRUB: Green Park 2)
Prílohy: ROZHODNUTIE-GREEN-PARK-2.pdf

Odvolanie voči výrubovému povoleniu MČ Bratislava-Petržalka č. 1532/2022/08-RZ/15132/DK

Podľa §19 zákona o životnom prostredí „Každý, kto zistí, že hrozí poškodenie životného prostredia alebo že k nemu už došlo, je povinný urobiť v medziach svojich možností nevyhnutné opatrenia na odvrátenie hrozby alebo na zmiernenie následkov a bez meškania ohlásiť tieto skutočnosti orgánu štátnej správy; povinnosť zasiahnuť nemá ten, kto by tým ohrozil život alebo zdravie svojej alebo blízkej osoby.“ **ZDS hrozbu poškodenia životného prostredia identifikovalo nasledovne:**

Podľa §19 zákona o životnom prostredí „Každý, kto zistí, že hrozí poškodenie životného prostredia alebo že k nemu už došlo, je povinný urobiť v medziach svojich možností nevyhnutné opatrenia na odvrátenie hrozby alebo na zmiernenie následkov a bez meškania ohlásiť tieto skutočnosti orgánu štátnej správy; povinnosť zasiahnuť nemá ten, kto by tým ohrozil život alebo zdravie svojej alebo blízkej osoby.“ **ZDS hrozbu poškodenia životného prostredia identifikovalo nasledovne:**

- 1) Podľa §46 správneho poriadku je nutné rozhodnutie zosúladiť s inými právnymi predpismi. V danom prípade je potrebné rozhodnutie zosúladiť s dvomi rôznymi normami práva pôsobiacimi proti sebe uvedenými v §47 ods.1 a ods.3 zákona o ochrane prírody a krajiny a na riešenie tejto kolízie je nutné uplatniť ústavný imperatív účinnej starostlivosti a ochrany životného prostredia. Len tak sa zabezpečí súčasne účel a cieľ ako aj litera zákona o ochrane prírody a krajiny a súčasne účel a cieľ Ústavy SR na úseku ochrany životného prostredia. Orgán ochrany prírody a krajiny sa uvedeným neriadilo.
- 2) Žiadateľ ako dôvod výrubu uviedol „prípravu stavby „GREEN Park, areál Artmedia, Viedenská cesta, Bratislava“.

ZDS k uvedenému dôvodu uviedlo, že „Navrhovateľ má povinnosť využívať pozemky v súlade s čl.20 ods.3 Ústavy teda nezneužívať pozemkov spôsobom, ktorý zaťažuje životné prostredie nad zákonom stanovenú mieru. Keďže na vydanie výrubového povolenia nie je právny nárok a úrad má povinnosť účinne chrániť dreviny pred poškodením, máme za to, že ani navrhovateľ nedal dostatočný dôvod pre výrub.“

Orgán ochrany prírody sa v prvom rade nevysporiadal s námietkou, že žiadateľ nemá právny nárok na to, aby sa jeho žiadosti vyhovel a v tomto smere orgán ochrany neuviedol dostatočný argument. Správny orgán naopak deklarovaný záujem bez ďalšieho považoval za dostatočné odôvodnenie výrubu, čo je v rozpore so systematickou zákona o ochrane prírody a krajiny ako aj v rozpore s hierarchiou záujmov podľa Lisabonských zmlúv (záujmy verejnosti na životnom prostredí majú prednosť pred záujmami developerov na stavbu – rozsudok SDEÚ C-416/10)

Argument územným konaním je právne irelevantný, nakoľko podľa §103 ods.5 zákona o ochrane prírody a krajiny musí výrubové konanie predchádzať územnému konaniu; územný plán je relevantný pre územné konanie avšak nie pre výrubové konanie, ktorého predmetom nie je napĺňanie územného plánu ale ochrana drevín ako súčasť prírody a krajiny.

Z uvedenej úvahy orgánu ochrany prírody a krajiny je zrejmé, že nechránilo záujmy ochrany prírody a krajiny ale riešilo a chránilo výlučne záujmy žiadateľa.

Z uvedeného je zrejmé, že orgán ochrany prírody sa neriadil ústavným imperatívom účinnej starostlivosti a ochrany drevín, ignoroval právne významnú okolnosť nenárokovateľnosti výrubu a rozhodol výlučne na základe svojej snahy vyhovieť žiadateľovi a uspokojiť tak jeho majetkové potreby.

Úlohou orgánu ochrany prírody a krajiny však nie je uspokojovať predstavy vlastníkov pozemkov upraviť si ich podľa svojich predstáv ale účinne chrániť dreviny pred neopodstatneným výrubom. ZDS má za to, že je tomu tak aj v danom prípade.

- 3) Podľa §47 ods.3 zákona o ochrane prírody a krajiny je možné prekonať zákonný zákaz dreviny poškodzovať len v odôvodnenom prípade. Vzhľadom na skutočnosť, že orgán ochrany prírody sa vôbec neriadil ústavným imperatívom účinnej starostlivosti a ochrany drevín a neprihliadal ani na nenáročnosť vyhovenia žiadosti, je nutné konštatovať, že v danom prípade opodstatnený prípad absentoval.

V rozsahu uvedenie opodstatneného výrubu drevín v rozhodnutí je preto predmetné rozhodnutie nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov a preto svojvoľné a nezákonné; rozhodnutie obsahuje len odôvodnenie mimo opodstatneného výrubu.

- 4) Podľa §47 ods.3 zákona o ochrane prírody a krajiny je orgán ochrany prírody a krajiny oprávnený vydať súhlas len „*len po posúdení ekologických a estetických funkcií dreviny a vplyvov na zdravie človeka*“.

V danom prípade bol zdravotný stav, ekologická a estetická funkcia drevín posúdená nasledovne:

4	Populus nigra	Topoľ čierny	366	3		
501,00	1,0	1,0	1,3	4	551,30	
9	Ulmus minor	Brest				
hrabolistý	30	322,00	1,1	1,0	1,3	460,46
13	Ulmus minor	Brest hrabolistý	310	2	948,00	1,1
14	Celtis occidentalis	Brestovec západný	24	207,00	1,0	
15	Celtis occidentalis	Brestovec západný	3 x	>200	207,00	
24	Celtis occidentalis	Brestovec západný	42	415,00	1,0	
25	Celtis occidentalis	Brestovec západný	44	415,00		
1,0	1,0	1,3	539,50			
26	Acer campestre	Javor poľný	3 x	>200	207,00	
1,0	1,0	1,3	269,10			
28	Fraxinus excelsior	Jaseň štíhly	180	1		
796,00	1,0	1,0	1,3	2	334,80	
30	Acer platanoides	Javor mliečny	245	2		
349,00	1,1	1,0	1,3	3	359,07	
3	Robinia pseudoacacia	Agát biely	22, 25, 12, 24, 21	920,00	1,0	
34	Robinia pseudoacacia	Agát biely	38, 34	598,00	1,0	
40	Robinia pseudoacacia	Agát biely	14,15	253,00	1,0	

je dobrý, sú perspektívne a z hľadiska ich zdravotného stavu, ekologickej a estetickej funkcionality ako aj z hľadiska ich vplyvov na životné prostredie nie je dôvod na ich výrub; naopak z ústavného imperatívu účinnej ochrany a starostlivosti o životné prostredie vyplýva, že je dôvod ich zachovať a nariadiť ich údržbu.

Podľa §22 ods.4 vyhlášky o ochrane prírody a krajiny č.170/2021 Z.z. „*Ošetrovanie drevín je činnosť zameraná na udržanie alebo zlepšenie ich zdravotného stavu alebo na zmiernenie následkov ich poškodenia. Udržiavaním drevín sa zabezpečujú podmienky na ich optimálny rozvoj. Dobrý zdravotný stav a optimálny rozvoj drevín sa zabezpečuje najmä: a) zabezpečením priaznivých podmienok pri výsadbe drevín vhodnou prípravou stanovišťa na výsadbu, b) kyprením, prihnojovaním, odburiňovaním a zalievaním pôdy v koreňovej misie dreviny, c) starostlivosťou o koreňovú misu dreviny s cieľom zabezpečiť priepustnosť pôdneho povrchu, d) vytváraním vhodného vývojového priestoru pre dreviny, e) odborne realizovaným a cieleným rezom dreviny, f) odstraňovaním odumretých častí drevín, ktoré ohrozujú ich stabilitu a okolie, g) vykonávaním nevyhnutných mechanických, biologických alebo iných opatrení proti škodcom a chorobám, h) ochranou drevín pred ich poškodením, najmä pri stavebnej činnosti, i) včasným ošetrovaním poranenia dreviny, j) odborným inštalovaním stabilizačných nedeštruktívnych väzieb a väzaní koruny dreviny.*“

Poškodenie drevín je teda nepatrné, ktoré pri správnom ošetrovaní a starostlivosti o dreviny dokonca môže byť obnovené do prirodzeného úplného zdravia drevín v zmysle citovaného ustanovenia vyhlášky o ochrane prírody a krajiny a preto nie je zo zdravotného, ekologického a estetického hľadiska nutné dreviny vyrúbať.

Z hľadiska estetickej, ekologickej a zdravotnej funkcionality drevín je preukázané, že výrub je neopodstatnený.

Orgán ochrany prírody pri rozhodovaní neuplatnil citované ustanovenie vyhlášky o ochrane prírody a krajiny a preto svojou rozhodnutie aj v rozpore s §46 správneho poriadku nezosúladiť s vykonávacím podzákonným právnym predpisom.

5) Podľa §22 ods.10 vyhlášky č.170/2021 Z.z. „Pri posudzovaní žiadosti o vydanie súhlasu na výrub dreviny sa prihliada na a) druh a zdravotný stav dreviny, b) funkciu a význam dreviny pre životné prostredie, c) ochranu osobitne chránených častí prírody a krajiny.“

6) V danom prípade bol zdravotný stav, ekologická a estetická funkcia drevín posúdená nasledovne:

4	Populus nigra	Topoľ čierny	366	3			
501,00	1,0	1,0	1,3	4 551,30			
9	Ulmus minor	Brest					
hrabolistý	30	322,00	1,1	1,0	1,3	460,46	
13	Ulmus minor	Brest hrabolistý	310	2 948,00	1,1		
14	Celtis occidentalis	Brestovec západný	24	207,00	1,0		
15	Celtis occidentalis	Brestovec západný	3 x	>200	207,00		
24	Celtis occidentalis	Brestovec západný	42	415,00	1,0		
25	Celtis occidentalis	Brestovec západný	44	415,00			
1,0	1,0	1,3	539,50				
26	Acer campestre	Javor poľný	3 x	>200	207,00		
1,0	1,0	1,3	269,10				
28	Fraxinus excelsior	Jaseň štíhly	180	1			
796,00	1,0	1,0	1,3	2 334,80			
30	Acer platanoides	Javor mliečny	245	2			
349,00	1,1	1,0	1,3	3 359,07			
3	Robinia pseudoacacia	Agát biely	22, 25, 12, 24, 21	920,00	1,0		
34	Robinia pseudoacacia	Agát biely	38, 34	598,00	1,0		
40	Robinia pseudoacacia	Agát biely	14,15	253,00	1,0		

je dobrý, sú perspektívne a z hľadiska ich zdravotného stavu, ekologickej a estetickej funkcionality ako aj z hľadiska ich vplyvov na životné prostredie nie je dôvod na ich výrub; naopak z ústavného imperatívu účinnej ochrany a starostlivosti o životné prostredie vyplýva, že je dôvod ich zachovať a nariadiť ich údržbu.

Ak zohľadníme dobrý zdravotný stav drevín, potom je nutné ich ekologickú a estetickú funkcionality pre životné prostredie vyhodnotiť ako pozitívnu a prínosnú, hoci v rozpore s predstavami žiadateľa.

Avšak práve vzhľadom na ústavný imperatív účinnej starostlivosti a ochrany drevín mal orgán ochrany prírody a krajiny pri rozhodovaní o výrube povinnosť z ústavy preferovať starostlivosť o drevinu, jej zachovanie a to aj na úkor predstáv žiadateľov o využití ich dvora.

Z uvedeného hľadiska je preto napadnuté rozhodnutie contra lege.

7) Podľa §1 zákona o životnom prostredí č.17/1992 Zb. „Zákon vymedzuje základné pojmy a ustanovuje základné zásady ochrany životného prostredia a povinnosti právnických a fyzických osôb pri ochrane a zlepšovaní stavu životného prostredia a pri využívaní prírodných zdrojov; vychádza pritom z princípu trvalo udržateľného rozvoja.“

Zákon o životnom prostredí sa teda uplatňuje naprieč právnym poriadkom vždy, keď je predmetom rozhodovania čo i len z časti životné prostredie resp. starostlivosť a ochrana o životné prostredie alebo jeho zložku. To je aj v danom prípade.

Pri vyhodnocovaní významu drevín pre životné prostredie tak mal uplatniť aj úvahu v rozsahu §3 a §4 zákona o životnom prostredí „Ekosystém je funkčná sústava živých a neživých zložiek životného prostredia, ktoré sú navzájom spojené výmenou látok, tokom energie a odovzdávaním informácií a ktoré sa vzájomne ovplyvňujú

a vyvíjajú v určitom priestore a čase. Ekologická stabilita je schopnosť ekosystému vyrovnávať zmeny spôsobené vonkajšími činiteľmi a zachovávať svoje prirodzené vlastnosti a funkcie.“

Pri vyhodnocovaní potrieb a predstáv žiadateľa o úprave svojho dvora mal orgán ochrany prírody uplatniť §6 zákona o životnom prostredí „*Trvalo udržateľný rozvoj spoločnosti je taký rozvoj, ktorý súčasným i budúcim generáciám zachováva možnosť uspokojovať ich základné životné potreby a pritom neznižuje rozmanitosť prírody a zachováva prirodzené funkcie ekosystémov.“*

V rozsahu legálnych definícií základných pojmov, ktoré mal orgán ochrany prírody a krajiny pri rozhodovaní použiť tak nerozhodoval o týchto zložkách životného prostredia vymedzenom ich legálnou definíciou ale len akýmsi bližšie nešpecifikovaným intuitívnym ponímaním.

Ústavný imperatív účinnej starostlivosti a ochrany životného prostredia však priamo implikuje použitie zákonných definícií pojmom životného prostredia ako aj uplatnenie základných zásad ochrany životného prostredia uvedených v zákona.

Je zrejmé, že predstava žiadateľov nespĺňa definíciu trvalo udržateľného rozvoja (zachovanie drevín neumožňuje realizáciu predstáv žiadateľa), tak pri uplatnení uvedenej definície trvalo udržateľného rozvoja – základným problémom je predstava žiadateľa o takej úprave svojho dvora, ktorá je v rozpore s trvalou udržateľnosťou životného prostredia.

Podľa čl.20 ods.3 Ústavy SR má však vlastník zakázané zneužívať životné prostredie v rozpore a nad legálny rámec; súčasne má vlastník podľa čl.44 ods.2 Ústavy SR povinnosť chrániť životné prostredia. To znamená, že aj také užívanie vlastného majetku, ktoré je v rozpore s trvalo udržateľným rozvojom je nezákonné zneužívanie vlastníctva a nie jeho riadne užívanie a naopak, má povinnosť zosúladiť svoje predstavy so zásadou trvalej udržateľnosti životného prostredia.

Táto povinnosť je vlastníkovi pozemku uložená aj v §17 ods.1 zákona o životnom prostredí „*Každý je povinný, predovšetkým opatreniami priamo pri zdroji, prechádzať znečisťovaniu alebo poškodzovaniu životného prostredia a minimalizovať nepriaznivé dôsledky svojej činnosti na životné prostredie.“*

Uvedené povinnosti vlastníka v kombinácii s ustanoveniami §22 vyhlášky č.170/2021 Z.z. spôsobujú, že žiadateľ nezosúladiť svoju predstavu o využívaní vlastného dvora s povinnosťami vlastníka zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj a preto je možné z jeho strany hovoriť o žiadosti o výrub, ktorá smeruje k zneužívaniu vlastníctva; takéto konanie však nemôže požívať právnu ochranu.

V našom práve sa uplatňuje stará zásada *lus ex iniuria non orfitur* (právo nevzniká z bezprávia), teda na právnom úkone, ktorý nepožíva právnu ochranu, nemožno zakladať iné práva. (rozhodnutie Ústavného súdu SR č. k. II. ÚS 346/08-37). Z uvedenej zásady teda priamo vyplýva, že žiadosť založená a smerujúca k zneužitiu vlastníctva nemôže byť úspešná.

Uvedené povinnosti vlastníka a ústavný imperatív účinnej starostlivosti a ochrany životného prostredia orgán ochrany prírody pri výrube nezohľadnil.

Rozhodnutie orgánu ochrany prírody a krajiny tak v rozpore s §46 správneho poriadku nie je zosúladené s ich zákonným vymedzením a je udelený v rozpore s ustanoveniami Ústave SR o zneužívaní vlastníctva a povinnosti vlastníka chrániť životné prostredie a zabezpečiť také využívanie vlastníctva, ktoré je v súlade s trvalou udržateľnosťou. .

- 8)** Podľa §16 zákona o životnom prostredí „*Výchova, osвета a vzdelávanie sa uskutočňujú tak, aby viedli k mysleniu a konaniu, ktoré je v súlade s princípom trvalo udržateľného rozvoja, k vedomiu zodpovednosti za udržanie kvality životného prostredia a jeho jednotlivých zložiek a k úcte k životu vo všetkých jeho formách.“*

V zmysle uvedenej základnej zásady sa má za to, že pracovník orgánu ochrany životného prostredia mal byť sám dostatočne vzdelaný a osvietený, aby si vyššie uvedené skutočnosti uvedomal, v práci ich uplatňoval pri svojom rozhodovaní a v styku so žiadateľom ho v zmysle §3 ods.2 správneho poriadku primerane

o ekologickej zodpovednosti poučoval.

Uvedeným sa pracovník orgánu ochrany prírody a krajiny neriadil, nekonal s odbornou starostlivosťou v duchu vedeckých poznatkov pri ochrane drevín, čoho priamym dôsledkom je umožnenie nelegálnej ekologickej ujmy, ktorej výška nie je nepatrná (viššie 7000€).

Podľa §31 zákona o životnom prostredí „Za znečisťovanie životného prostredia, prípadne jeho zložiek a za hospodárske využívanie prírodných zdrojov platia fyzické alebo právnické osoby dane, poplatky, odvody a ďalšie platby, ak tak ustanovujú osobitné predpisy.“, čo je jedným z legálnych ekonomických nástrojov starostlivosti a ochrany životného prostredia.

Spoločenská hodnota tak nie je len formalitou vyžadovanou §95 zákona o ochrane prírody a krajiny ale súčasne ekonomickým nástrojom starostlivosti ochrany drevín. Nie je to len ukazovateľ nákladov na zabezpečenie náhradnej výsadby. Výška niekoľko tisíc eur pri štyroch drevinách je relatívne vysoká spoločenská hodnota naznačujúca, že pre spoločnosť má väčší význam ich zachovanie než umožnenie činnosti, ktorú žiadateľ sleduje odstránením drevín.

Podľa §13 zákona o životnom prostredí sa uplatňuje zásada predbežnej opatrnosti a spočívajúca v právnej fikcii, že ak je pochybnosť, či k hrozbe poškodenia životného prostredia skutočne dôjde, je potrebné prezumovať pre životné prostredie menej priaznivý právny stav. Zásada predbežnej opatrnosti je základnou zásadou ochrany životného prostredia, ktorej aplikáciu na seba prevzal v dôsledku čl.44 ods.4 Ústavy SR štát a teda ju musí pri svojom rozhodovaní uplatniť aj odvolací orgán.

Za účelom odvrátenia hrozby poškodenia životného prostredia ako sme ho identifikovali vyššie preto podávame toto odvolanie; domáhame sa tým aj svojho základného práva na dobrú správu vecí verejných a účinný prostriedok nápravy vo veciach životného prostredia tak, ako sme uviedli vyššie. Podľa §59 ods.1 Správneho poriadku odvolací orgán preskúma napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu; ak je to nevyhnutné, doterajšie konanie doplní, prípadne zistené vady odstráni. Vzhľadom na konštatované pochybenia vo výrubovom rozhodnutí a nedostatkoch identifikovaných v rozsahu úvah orgánu ochrany prírody a krajiny žiadame, aby odvolací orgán napadnuté rozhodnutie zrušil a vrátil na nové konanie podľa §59 ods.3 správneho poriadku. Toto odvolanie má podľa §55 ods.1 Správneho poriadku odkladný účinok.

Ako príklad dobrej praxe uvádzame rozhodnutie o výrube MČ Bratislava-Lamač, v ktorom všetky vyššie uvedené nedostatky nevznikli a pracovník orgánu ochrany prírody a krajiny konal v súlade so všetkými vyššie uvedenými právnymi predpismi a ústavný imperatív účinnej starostlivosti a ochrany drevín uplatňoval správnym spôsobom. Porovnaním oboch rozhodnutí je zrejmé, že mesto Poprad nekoná ani zďaleka tak dobre, ako by malo. V súlade so zásadou materiálnej rovnosti podľa §3 ods.5 správneho poriadku však je legitímnym očakávaním zainteresovanej verejnosti reprezentovanej ZDS, aby sa mesto Poprad tomuto dobrému príkladu praxe „dorovnalo“ alebo náležite odôvodnilo takýto významný odklon.

- Toto vyjadrenie a spôsob ako ho úrad zohľadnil žiadame uviesť v rozhodnutí.
- S podkladmi rozhodnutia žiadame byť oboznámení pred samotným vydaním rozhodnutia a následne sa k nim podľa §33 ods.2 Správneho poriadku vyjadríme.
- Rozhodnutie ako aj ostatné písomnosti žiadame doručovať v zmysle §25a Správneho poriadku do elektronickej schránky nášho združenia na ústrednom portáli verejnej správy *slovensko.sk*; listiny v papierovej forme nezasielať.
- Toto podanie písomne potvrdíme podľa §19 ods.1 Správneho poriadku cestou elektronickej podateľne na ústrednom portáli verejnej správy *slovensko.sk*.
- **Zásady Integrity konania ZDS:** <https://enviroportal.org/portfolio-items/zasady-integrity-konania-zds/>
- **Environmentálne princípy činnosti ZDS:** <https://enviroportal.org/portfolio-items/environmentalne-principy-cinnosti-zds/>

ZDS je inštitúciou, ktorá zasvätila svoju činnosť dôslednej ochrane životného prostredia a jeho neustáleho zlepšovania. Snaží sa o faktické zlepšovanie životného prostredia komunikáciou a osvetou medzi všetkými, kto do neho zasahuje ale zasadzuje sa aj o právnu ochranu životného prostredia účasťou v povoľovacích konaniach (<https://opac.crzp.sk/?fn=detailBiblioForm&sid=FD287398550734C849BF16BBBA89>), kde je neštátnym kontrolórom vecnej a právnej správnosti rozhodnutí úradov t.j. aby úrady rozhodovali tak, že ďalší socio-ekonomický rozvoj je v symbióze s rozvojom a ochranou životného prostredia, čím sa snaží o Zelenú transformáciu Slovenska ako súčasť

európskej Zelenej transformácie (https://ec.europa.eu/reform-support/what-we-do/green-transition_sk) a to výlučne prostredníctvom budovania materiálneho právneho štátu v tejto oblasti. ZDS je bez politickej afiliácie a nemá žiadnu politickú agendu. ZDS má za to, že životné prostredie patrí všetkým a záujem na jeho zlepšovaní si nikto nemôže privlastňovať a to ani biznisovo ale ani politicky. Životné prostredie patrí všetkým ľuďom bez rozdielu a záujem na jeho zlepšovaní je právom každého a všetkých.

Informácia: Dávame do pozornosti blog predsedu ZDS <https://dennikn.sk/autor/marcelslavik/?ref=in>, v ktorom sa vyjadruje k aktuálnym spoločenským otázkam a činnosti ZDS.

S pozdravom,

--

Združenie domových samospráv | Marcel Slávik
sídlo: Rovnianska 14 | P.O.BOX 218 | 851 02 Bratislava
office: Námestie SNP 13/B | 841 01 Bratislava
+421 907 901 676
www.samospravydomov.org
www.enviroportal.org
www.climaterealityproject.com

Virus-free. www.avast.com